

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 | Noi detalii privind desfășurarea scrutinului

MO Promo-LEX a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 constată că din **totalul de 994 de semnalări raportate** de către observatorii Promo-LEX până la 19:00, de către echipa centrală a Misiunii Promo-LEX **au fost prelucrate în calitate de incident 527**, dintre care în prezentul comunicat sunt incluse **213 de incidente**.

Obstrucționarea observării libere și/sau intimidarea observatorilor – 1 caz.

SV 1/106 Buiucani, Chișinău. Observatoarea a fost intimidată de președinta BESV, pentru început cu pretextul că nu ar avea

voie să facă poze sau video, iar după circa 25 minute a avertizat-o că „ar putea avea probleme”. Ulterior, președinta BESV s-a apropiat de câteva ori de observatoare și a amenințat-o că până diseară scrie o petiție la CEC împotriva acesteia.

Situații problematice privind realizarea dreptului de a alege – 7 cazuri.

SV 1/72 Buiucani, Chișinău. O persoană dizabilități nu a putut intra în incinta secției de votare în cauza lipsei rampei de acces și a votat afară, dar i s-a oferit totul și panou ca să nu se vadă unde pune ștampila. **SV 1/94 Buiucani, Chișinău.** La ora 14:00 un alegător s-a apropiat la masă operatorului pentru a fi înregistrat, operatorul a cerut fișa buletinului însă alegătorul nu o avea. Atât operatorul cât și președintele BESV au refuzat motivând ca prezenta fișei este obligatorie.

SV 1/100 Buiucani, Chișinău. Alegătorul nu a putut fi ridicat pe rampă (rampa având o poziție cu un unghi incomod) pentru a intra în secția de votare. Președintele BESV a explicat alegătorului cauza, alegătorul nu a depus cerere preventiv pentru a vota la domiciliu, însă alegătorul nu avea un act confirmativ medical pentru a fi transportată urnă mobilă la domiciliu, astfel nu a avut posibilitatea de a vota.

SV 01/55, Chișinău, Botanica. Unui alegător i-a fost interzis să voteze cu pașaportul, avea la sine buletinul de identitate expirat. Președintele BESV i-a comunicat alegătorului să meargă să perfecteze buletin de identitate provizoriu la cel mai apropiat Centru Multifuncțional.

SV 25/9, Orhei. După înregistrarea actului de identitate de către operatorul SIAS Alegeri și semnarea în listele electorale, alegătorul a fost informat de președintele BESV că este obligatorie aplicarea pe fișa de însoțire a buletinului de identitate ștampila „votat”. La încercarea de a afla cauza acestei necesități, președintele a comunicat că așa a făcut la

toate persoanele care au votat anterior și așa a citit din manualul de instruire.

SV 01/56, Chișinău, Botanica. În jurul orei 09:00, o doamnă s-a apropiat și a solicitat urna mobilă, pentru fiul ei care este în scaun cu rotile. A fost anunțată că trebuie să îndeplinească o cerere și să prezinte un buletin medical, la care doamna a acceptat să vină cu fiul la SV. Ajunsă la SV la ora 13:15, s-a constatat că fiul său nu poate pătrunde în SV deoarece este în scaunul cu rotile, iar sediul SV nu este accesibil (nu există rampe de acces). Alegătorul a avut posibilitatea să voteze prin scoaterea listelor electorale și a buletinelor de vot cu ștampila votat în afara SV, sub supravegherea observatorilor și a reprezentanților concurenților electorali.

SV 01/55, Chișinău, Botanica. Unui alegător i-a fost refuzat dreptul de a vota din considerentul că buletinul de identitate era deteriorat și lipsea fișa de însoțire.

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul de 100 m al secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 2 cazuri.

SV 1/78 Buiucani, Chișinău. La 50 metri distanță de secția de votare, stăteau două persoane care după spusele unor alegători împărțeau bani pentru a alege un candidat din partea unui partid. Poliția le-a însoțit la sector pentru a constata cazul.

SV 2/17 Bălți. Potrivit discuțiilor membrilor BESV, în preajma SV, este amplasat un microbuz cu persoane ce oferă recompensă bănească alegătorilor ce prezintă fotografia buletinului de vot cu ștampila votat.

Întreruperea pe parcursul zilei votării a procesului de filmare a operațiunilor electorale – 6 cazuri.

SV 20/11, Hîncești, Bozieni. La 10:22, un membru BESV a deconectat camera, camera nu mai activa.

SV 5/11, Basarabeasca, Bașcalia. Din cauza memoriei pline în camera de luat vederi, a fost întrerupt procesul de filmare. Membrii BESV caută soluții de remediere.

SV 1/179 Chișinău, Ciocana. La ora 14.30 a fost observat că, camera video nu mai înregistrează, deoarece memoria e plină. Președinta BESV nu știa că aceasta s-a deconectat, din cauza ca memoria e plină. Ulterior Președinta BESV a telefonat reprezentanții de la CEC și așteaptă răspunsul de la aceștia. Cel puțin până la 15.10 camera video era încă deconectată.

SV 1/78 Buiucani, Chișinău. La ora 15.00 camera video a fost deconectată și scoasă de pe stativ pentru a fi încărcată.

SV 1/79 Buiucani, Chișinău. La ora 14.34 un membru al biroului secției de votare a constatat că, camera video nu filmează, este oprită înregistrarea. A fost constatat și faptul ca aceasta s-a blocat/închis la 6 ore și 18 minute de înregistrare. Operatorul a sunat la Call Centru al CEC, raportând problema tehnică, președinta BESV imediat au contactat persoanele responsabile pentru a soluționa problema. Președinta BESV a întocmit un act de constatare. La ora 15.40, a fost instalată o nouă cameră și înregistrarea a fost reluată.

SV 11/1 Cimișlia, Cimișlia. Începând cu ora 13.30 camera video din incinta SV nu funcționează din cauza lipsei de memorie. La ora 16.30 a fost instalată o cameră nouă și înregistrarea video a fost reluată.

Agitație electorală sau PR negru în perimetrul de 100 m și/sau în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 9 cazuri.

SV 1/93 Buiucani, Chișinău. Un alegător a insistat să spună de mai multe ori pentru ce candidat votează. Membri BESV l-au

atenționat.

SV 1/83 Buiucani, Chișinău. Un reprezentat al unui partid întâmpina oamenii la intrare, înainte de a intra în cabina de vot și le tot adresează unele întrebări referitoare la ce alegere este mai bună și le sugerează unele variante, pentru care să-și dea votul. De asemenea face notițe și vorbește cu observatorii și reprezentanții concurenților electorali.

SV 1/109 Buiucani, Chișinău. La sediul unui partid a fost observată instalarea unor corturi cu mese. Informații electorale nu sunt, sau agitație electorală. La mese sunt plasate stegulețe cu denumirea partidului. În apropiere, în raza de 100 m se află secția de votare.

SV 1/214 Rîșcani, Chișinău. La ora 14:45 un cetățean necunoscut a intrat în incinta SV, a adresat o întrebare despre buletinul de identitate, după ce a primit răspuns de la membrii BESV, a început agitația și tulburarea liniștii în SV. Președinta BESV și membrii insistent l-au rugat să părăsească SV, cetățeanul a refuzat.

SV 01/20, Chișinău, Botanica. În SV au intrat doi alegători, mama și fiica. Când ambele au intrat în cabinetele de vot, fiica a întrebat-o pe mama pentru cine a votat, pe urmă fiica îi spune să voteze pentru candidatul unui partid.

SV 01/66, Chișinău, Botanica. Un domn cu voce ridicată întreba unde în listă e un anumit candidat, și la sfârșit a dorit ca el să voteze, tot în voce. La atenționarea membrilor BESV nu a reacționat.

SV 2/41 Bălți. La ora 12.05 o doamnă din partea unui partid se afla la intrarea în secția de votare și îndemna alegătorii să nu meargă la vot. Informația a parvenit de la Președintele BESV, iar cât observatorii au ieșit să vadă incidentul, doamna s-a retras.

SV 1/182 Chișinău, Ciocana. La ora 12.10 a fost observată o

persoană care convingea niște doamne în vârstă să voteze unui candidat. La fel această persoană a discutat și cu reprezentanta acreditată din partea partidului respectiv.

SV 01/52, Chișinău, Botanica. În incinta SV, un alegător vorbea urât despre anumite partide politice și făcea agitație electorală. Buletinele de vot i-au fost înmânate dar el nu se ducea în cabina de vot și încerca să poarte conversații politice cu membrii BESV. Aceștia l-au îndemnat să voteze, iar peste vreo 5 minute acesta a părăsit SV.

Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor, sau altor persoane – 1 caz.

SV 1/180 Chișinău, Ciocana. În intervalul 14:25 – 14:29, un bărbat în stare de ebrietate s-a prezentat la SV să voteze, dar i s-a refuzat deoarece ambele buletine de identitate prezentate erau expirate, ultimul în anul 2021. Acesta s-a înfuriat și a început a vorbi necenzurat. Președinta BESV a fost nevoită să îl calmeze și să îl conducă în afara secției de votare. Acesta a părăsit secția la 14:34.

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 40 cazuri.

SV 1/109 Buiucani, Chișinău. Alegătorul nu s-a regăsit în lista electorală de bază, chiar dacă se regăsea în SIASA. Președintele BESV a înregistrat alegătorul în listele suplimentare.

SV 1/105 Buiucani, Chișinău. Un alegător a identificat în lista electorală o rudă apropiată care a decedat în anul 2005. Acesta susține că s-a adresat anterior și la ASP dar problema tot nu s-a rezolvat.

SV 1/222 Rîșcani, Chișinău. Alegătorul nu se regăsea pe lista electorală. A votat pe lista suplimentară.

SV 1/238 Rîșcani, Chișinău. Doi alegători se regăseau în SIASA, dar nu se regăseau în listele electorale. Au fost incluși pe listele suplimentare.

SV 23/38, Nisporeni, Vărzărești. Au fost înregistrate discrepanțe în listele electorale. Astfel, în cazul a mai mulți alegători cu viza de reședință în apropierea SV, acestea au fost repartizate la altă SV. Inițial, câțiva alegători au fost incluși în listele suplimentare și au votat, dar ulterior alegătorii care conform SIAS Alegeri sunt arondați la altă SV – au fost redirecționați să voteze la SV la care sunt incluși în listă.

SV 23/38, Nisporeni, Vărzărești. A fost identificată o persoană care avea adresă în imediata apropiere a SV, însă a fost arondată la o altă SV.

SV 23/38, Nisporeni, Vărzărești. Soțul și soția, locuitori la aceeași adresă, au fost repartizați la SV diferite.

SV 01/9, Chișinău Botanica. Un alegător nu s-a regăsit pe listele electorale de bază, cu toate că a fost identificat în SIAS Alegeri. Acesta a votat pe listele suplimentare.

SV 01/17, Chișinău Botanica. Un alegător susține că fiica sa nu mai are demult domiciliul la adresa indicată în SIAS Alegeri și în listele electorale de bază.

SV 01/37, Chișinău Botanica. Doi alegători nu s-au regăsit în listele de bază, deși susțineau că potrivit actelor de identitate, adresele sunt în raza SV. Aceștia au fost incluși în lista suplimentară.

SV 01/115, Chișinău, Centru. Un alegător nu s-a regăsit nici în SIAS Alegeri și nici în listele electorale de bază, cu toate că potrivit actelor de identitate are adresa în raza SV respectivă. Acesta a votat în listele electorale suplimentare.

SV 01/129, Chișinău, Centru. O persoană nu s-a regăsit în

listele electorale de bază, fiind inclus pe listele suplimentare.

SV 01/131, Chișinău, Centru. La SV s-a prezentat o familie, soț și soție, au prezentat buletinele de identitate, menționând că sunt înscriși la aceeași adresă, însă operatorul SIAS Alegeri a informat că doar soțul este înregistrat la SV respectivă, iar soția este înregistrată la o altă SV.

SV 01/145, Chișinău, Centru. Un alegător nu s-a regăsit în listele electorale de bază, fiind inclus în listele suplimentare.

SV 01/128, Chișinău, Centru. Un alegător a fost indignat de faptul că la adresa sa de domiciliu, în listele electorale de bază, se regăsesc 2 persoane care nu sunt înregistrate cu viza de reședință la adresa acesteia.

SV 1/176 Chișinău, Ciocana. La ora 12:54, 2 alegători (soțul și soția) erau cu aceeași viză de reședință. Soțul era înregistrat dar soția nu era înregistrată. Astfel, soțul s-a regăsit în liste și i-a fost permis să voteze în secția dată de votare. În urma discuțiilor cu președinta BESV, soția a fost redirecționată să voteze la altă secție de votare.

SV 1/152 Chișinău, Ciocana. La ora 12.10 o alegătoare s-a apropiat de membrul BESV cu buletinul de identitate, pentru a semna în listele electorale, însă în drept cu numele ei deja exista o semnătură a altei persoane. Președinta BESV a stabilit că persoana alăturată pe lista electorală, din greșeală a semnat în dreptul ei și a făcut un PV în acest sens, după care alegătoarea a primit buletinele de vot și a votat.

SV 1/184 Chișinău, Ciocana. La 14.35 o alegătoare, din greșeală, a semnat în lista de bază a alegătorilor în locul altui alegător. Membrul BESV a fost nevoit să facă o notiță la rubrica note pentru a remedia situația.

SV 1/149 Chișinău, Ciocana. La 11.58 un alegător a solicitat explicații privind înscrierea în apartamentul său a unei persoane străine (persoana străină încă nu a votat). A solicitat de la Președintele BESV "radierea" persoanei străine. Secretara BESV a explicat că nu poate modifica lista și nu ea le întocmește.

SV 1/171 Chișinău, Ciocana. La 11.32 un alegător a observat în lista de bază numele soției sale, însă aceasta demult nu are reședință la adresa indicată.

SV 16/31 Edineț, Fetești. La 14.15 un alegător nu a fost găsit în listele electorale, dar în buletinul de identitate era indicată viza de reședință în Fetești. Alegătorul a fost inclus în lista suplimentară și a votat.

SV 16/4 Edineț. La 12.15 o alegătoare a relatat că de fiecare dată când participă la alegeri găsește în lista de baza înscrisă o persoană străină, pe care nu o cunoaște și nici odată nu a locuit în casa ei și nici în cartea de imobil nu este înscrisă. Conform acesteia, listele de bază nu au fost actualizate de 12 ani.

SV 16/4 Edineț. La 11.25 s-a prezentat un alegător, care locuiește în or. Edinet pe adresa str. Gagarin, iar în buletinul de identitate era indicat or. Cupcini. Buletinul a fost eliberat la 22 martie 2022. În SIAS Alegeri nu se regăsea, și nici în listele de bază. I s-a recomandat să plece la ASP și să primească buletin provizoriu pentru a putea vota. Persoana a revenit cu buletin provizoriu și a fost inclus în listă suplimentară.

SV 13/1 Dondușeni, Dondușeni. La 15:10 în listele electorale au fost depistate persoane decedate de mai mult timp.

SV 2/50 Bălți. La 16.35 doi alegători (soț și soție) nu s-au regăsit în listele electorale, acesta nefiind un caz unic.

SV 2/45 Bălți. La ora 11.54 a intrat o alegătoare, a vrut să

voteze însă nu i s-a permis din cauză că în dreptul cu numele și prenumele ei era aplicată o semnătură. Din spusele alegătoarei ea nu a mai fost, respectiv semnătura nu poate să îi aparțină. Mai târziu, a fost chemată poliția de către Președintele BESV, s-au uitat pe camerele video de la intrarea în incinta secției de votare și s-a confirmat faptul că alegătoarea într-adevăr nu a votat anterior, iar alt alegător care a fost anterior a încurcat și s-a semnat în locul acesteia. Într-un final, alegătoarei i s-a permis să voteze.

SV 2/21 Bălți. La ora 17.01 unui alegător i s-a restricționat dreptul de vot, din motivul că nu a fost găsit în listele electorale, nici în sistem SIAS Alegeri. Alegătorul menționează că nu a făcut modificări ce țin de domiciliu sau viza de reședință și conform datelor din buletin, poate vota în cadrul acestei secții de votare.

SV 2/41 Bălți. La ora 15.00 o persoană a semnat în lista alegătorilor pentru altă persoană – fiica sa, apoi a tăiat/hașurat semnătura, motivând că a făcut aceasta din motiv că fiica nu se află în țară. Președintele BESV a intenționat să cheme poliția, dar doamna a părăsit secția de votare.

SV 2/56 Bălți. La ora 14.42 o alegătoare nu a fost găsită în SIAS Alegeri de către operator și nici în listele de bază. Alegătoarea a fost inclusă în lista electorală suplimentară și a votat.

SV 1/88 Buiucani, Chișinău. Alegătorul nu se regăsea pe listele electorale, însă a fost identificat în SIASA. Acesta a fost inclus pe listele suplimentare.

SV 12/13 Cruglic, Criuleni. Alegătorul nu s-a regăsit pe lista electorală de bază. În SIASA era arondat greșit, la o altă localitate. Alegătorul a votat pe lista suplimentară.

SV 01/126, Chișinău, Centru. Un alegător cu adresa în raza SV nu s-a regăsit în listele electorale de bază. Membrii BESV i-au permis să voteze pe listele suplimentare.

SV 01/143, Chișinău, Centru. Un alegător, cu aceeași adresă din 2021 în raza SV, nu s-a regăsit în listele electorale de bază. Acesta a votat pe listele suplimentare.

SV 01/145, Chișinău, Centru. Un alegător a observat că în listele electorale de bază este o persoană plecată din țară de 15 ani și nu mai este la evidența la domiciliu alegătorului.

SV 01/5, Chișinău, Botanica. O alegătoare cu adresa în raza SV, nu s-a fost regăsit în SIAS Alegeri și nici în listele electorale de bază. Aceasta afirma că mereu votase la această SV și întotdeauna a avut aceeași problemă. Alegătoarea a votat pe lista suplimentară.

SV 01/37, Chișinău, Botanica. Un alegător nu s-a regăsit în listele de bază, fiind inclus pentru a vota pe listele suplimentare.

SV 01/37, Chișinău, Botanica. La tentativa de a vota, un alegător nu s-a regăsit lista electorală de bază. Motivând că acest alegător are aceleași probleme de fiecare dată, președintele BESV i-a permis să voteze pe listele suplimentare.

SV 01/144, Chișinău, Centru. Un alegător în etate a observat că în lista electorală de bază figurează numele unei persoane plecate din țară din 1993, presupusă a fi decedată din moment ce casa acestuia fusese vândută. Membrii BESV încercau să-i explice că ei nu sunt în drept să modifice lista, recomandându-i să depună o solicitare la CEC. Alegătorul a rămas nemulțumit de răspunsul primit, plecând strigând în voce tare despre posibilele falsificări.

SV 18/6, Florești. Doi alegători nu s-au regăsit în listele electorale de bază, acestea fiind incluse în listele electorale suplimentare.

SV 23/38, Nisporeni, Vărzărești. Aceeași familie, părinții și copiii, care locuiesc la aceeași adresă, au depistat că sunt

divizați la SV diferite.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 18 cazuri.

SV 1/79 Buiucani, Chișinău. În sistemul SIAS Alegeri este indicat că alegătorul trebuie să voteze în altă localitate. Alegătorul în listă de bază nu este înregistrat, dar viza de reședință este în Chișinău. Alegătorul a fost înscris pe lista suplimentară.

SV 1/88 Buiucani, Chișinău. Un alegător nu se regăsea în SIASA, însă avea viză de reședință din 2019. Acesta a fost înregistrat în lista suplimentară.

SV 1/73 Buiucani, Chișinău. Prezentându-se la operator, trei alegători au fost identificați ca persoane care deja au efectuat votarea, însă ele nu s-au semnat în listele electorale. Președinta BESV le-a spus că au votat deja conform sistemului și că nu pot să-și exercite votul. Persoanele au părăsit secția de votare.

SV 18/23, Florești, Cuhureștii de Sus. În cazul a 6 alegători care locuiesc în satul Unchitești, dar sunt cu reședința în satul Cuhureștii de Sus, nu au fost identificați în SIAS Alegeri, cu toate că erau în listele electorale de bază. Secretara BESV i-a înscris pe o listă separată, iar președintele BESV afirmă că e din cauza SIAS și li-a permis să voteze.

SV 01/52, Chișinău, Botanica. Din cauza problemelor de conexiune la rețea, lucrează un singur operator SIAS Alegeri. Din această cauză, se formează aglomerație în SV.

SV 01/140, Chișinău, Centru. Timp de aproximativ 4 minute a fost întreruptă conexiunea la internet, problema fiind operativ înlăturată.

SV 01/124, Chișinău, Centru. Un alegător, inițial s-a deplasat la o altă SV, unde – după verificarea în SIAS Alegeri – fusese informat că urmează să voteze la SV 1/124. La momentul când s-a apropiat la SV indicată, operatorul SIAS – la verificarea actului de identitate – l-a informat că acesta este înregistrat că a votat deja, cu toate că alegătorul susține că nu a votat. Într-un final, acesta nu a mai votat.

SV 01/28, Chișinău, Botanica. Un alegător, care potrivit buletinului de identitate, avea viza de reședință în raza SV, nu s-a regăsit în listele de bază. La contactarea superiorilor, membrii BESV au fost informați că IDNP-ul persoanei în cauză nu este în baza de date națională (IDNP-ul nu este valabil). În rezultat, persoana menționată nu a votat.

SV 2/22 Bălți. La ora 12.15 doi alegători, soț și soție după verificarea de către operator, în SIAS Alegeri nu au fost identificați. Însă conform vizei de reședință sunt arondați la această secție de votare. Cu acordul președintelui BESV, au fost incluși în listele suplimentare.

SV 2/50 Bălți. La ora 10.50 un alegător fiind introdus în SIAS Alegeri de către operator, apărea ca având restricții, dar în buletinul de identitate, domiciliul datează cu anul 2018. Alegătorului i s-a permis să voteze fiind introdus în lista suplimentară de vot.

SV 2/22 Bălți. La ora 13.33 în urma verificării alegătorului în SIAS Alegeri, acesta nu a fost identificat, deși conform vizei de reședință este arondat la această secție. Cu acordul președintelui BESV alegătorul a fost inclus în lista suplimentară.

SV 2/50 Bălți. La ora 10.39 un alegător fiind introdus în SIAS Alegeri, a fost indicată lipsa seriei la buletin și că nu are dreptul la vot. Președintele BESV a sunat la CEC și i s-a răspuns ca are dreptul la vot. Alegătorul a revenit și a votat.

SV 2/28 Bălți. La ora 11.30 un alegător fiind verificat în SIAS Alegeri – a apărut ca având restricții, conform art. 160. Alegătorul și-a schimbat numele de familie. Conform decizia președintelui BESV, alegătorul a fost adăugat în lista suplimentară și apoi operatorul SIAS a adăugat alegătorul în baza de date.

SV 2/22 Bălți. La ora 10.50 la verificarea operatorului în SIAS Alegeri, alegătorul nu a fost identificat nici în sistem nici în lista de bază. Alegătorul are domiciliul de mult timp în raza acestei secții de votare. Cu acordul Președintelui BESV și secretarei, alegătorul a fost inclus în lista suplimentară.

SV 2/22 Bălți. La ora 14.08 alegătorul nu a fost găsit în listele din SIAS Alegeri, dar viza de reședință este anume la acest sector. Cu acordul președintelui BESV, alegătorul a fost inclus în listele suplimentare.

SV 2/22 Bălți. La ora 15.37 un alegător nu a fost găsit în listele din SIAS Alegeri, dar are viza de reședință în raza secției de votare și cu permisiunea Președintelui BESV a fost introdus în listele suplimentare.

SV 1/101 Buiucani, Chișinău. Un alegător se regăsea pe listele electorale, dar nu a fost identificat în SIASA. Alegătorul și-a exercitat dreptul la vot.

SV 12/21 Hrușova, Criuleni. În SIASA, 4 alegători erau arondați greșit (la o SV din altă localitate). Aceștia se regăseau pe listele electorale de bază a SV și și-au exercitat dreptul la vot.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare sau în raza de 100 m – 22 cazuri.

SV 1/288 Chișinău, Colonița. Fosta primar al localității (actualmente suspendat din funcție) a venit la secția de votare pentru a vota. După ce a votat, a urcat la etajul 2 (SV

este în sediul Primăriei). Unul din reprezentanții unui partid politic a urcat și el la etajul 2 pentru a întreba fostul primar de ce a urcat la et. 2. Între aceștia s-a auzit o ceartă după care reprezentantul partidului politic a depus o contestație aferentă acestei situații, d-na primar a părăsit după câteva minute încăperea.

SV 1/254 Chișinău, Durlești. 0 persoană a fost observată, mai bine de 1 oră, în raza 100 m a secției de votare. Acesta discută cu persoanele care merg la vot și care deja au fost să voteze.

SV 1/249 Chișinău, Codru. 0 persoană necunoscută se află în apropierea SV. A intrat de câteva ori în incinta SV și a discutat cu câțiva alegători, apoi a ieșit și a stă în mașină sau în apropiere de intrarea în SV de câteva ore. Poliția a fost sesizată.

SV 18/63, Florești, Temeleuți. Un alegător, după ce a votat, s-a reținut în incinta SV pentru circa 10 minute pentru a discuta cu unul din observatorii prezenți.

SV 28/54, Sîngerei, Prepețița. Începând cu ora 10:00, timp de minim 2 ore, în preajma SV a fost observată prezența unor persoane care s-au adunat în grup. Din mai multe surse, aceștia ar fi candidații la funcția de consilieri pe lista unui partid.

SV 28/2, Sîngerei. Două persoane au intrat în incinta SV. Doar una dintre ele a votat, iar cealaltă a făcut o poză cum prima persoana își pune buletinul de vot în urna de vot. La ieșire din SV, președintele BESV le-a făcut observație.

SV 28/21, Sîngerei, Chișcăreni. În fața SV a fost observată prezența pe o perioadă mai îndelungată de 10 minute, a candidatului unui partid la funcția de consilier. Acesta discuta cu alegătorii pe care îi cunoștea.

SV 01/55, Chișinău, Botanica. În jurul orei 12:15, în locul

reprezentantului unui concurent electoral a venit fiica pentru a o înlocui pe o oră, fără a avea înregistrare oficială, potrivit procedurilor legale. Reprezentantul i-a dat acreditarea sa fiicei. Președintele BESV s-a consultat cu ceilalți reprezentanți ai altor concurenți electorali și ei au fost de acord cu prezența acestora în incinta SV.

SV 1/167 Chișinău, Ciocana. La 11.38 o persoană a intrat în secție și a început a se revolta, menționând că din proiectul lui sunt plătiți bani pentru oraș. Președinta BESV a spus că va chema poliția și bărbatul a ieșit, ulterior fiind reținut, conform președintei BESV.

SV 1/165 Chișinău, Ciocana. La 11.30 un cetățean necunoscut a intrat în secție și a început să strige despre situația politică din țară. S-a apropiat președintele BESV și a cerut să iasă din secție. Persoana striga în continuare, iar membrii BESV au chemat poliția și persoana brusc a ieșit din secție.

SV 1/278 Chișinău, Bubuieci. O persoană se afla în raza SV în jur de 20 min și discuta cu diferite persoane. Ulterior a intervenit președintele BESV și a rugat să plece, persoana a plecat.

SV 1/246 Chișinău, Codru. În intervalul 14:00-15:30 în raza de 100 m SV au fost observați 3 tineri care filmau alegătorii care veneau la SV. Aceștia au interacționat cu reprezentantul unui partid care le-a adus alimente.

SV 1/257 Chișinău, Durdlești. Lângă SV staționează o mașină de marca Mercedes culoare albastră cu numerele BYF 191. În interiorul mașinii se află o persoană care face poze la persoanele care ies din SV.

SV 1/257 Chișinău, Durdlești. În parcare din preajma SV, mai mult de o oră, se află un microbuz în care este o doamnă care, pare că raportează situația de la secția de votare, face notițe. Aceasta inclusiv s-a apropiat și discutat cu câteva persoane care au fost în secția de votare. Ori de câte ori

persoana dată vede observatorul Promo-LEX aceasta se ferește în spatele microbuzului.

SV 1/257 Chișinău, Durlești. Pe durata unei ore în preajma SV se află un candidat la funcția de consilier. Acesta a interacționat cu cel puțin 3 persoane care au votat și cu observatorul Promo-LEX menționând că a venit să se asigure că procesul de votare decurge fără fărâdelegi.

SV 1/257 Chișinău, Durlești. În apropierea SV se afla de aproximativ o oră o mașină de marca Toyota cu numărul TFN 835. Din mașină se face notițe și probabil poze persoanelor care ies pe poarta secției de votare, inclusiv observatorului când a ieșit să verifice perimetrul secției de votare.

SV 1/259 Chișinău, Durlești. În raza 100 m SV a fost observată o candidată la funcția de consilier din partea partidului. Aceasta interacționa cu alte alegătoare. Reprezentanții altui candidat au sunat la 112, au solicitat prezența poliției, care i-a întocmit doamnei un proces verbal.

SV 12/37 Slobozia – Dușca, Criuleni. Un candidat pentru primar s-a aflat în raza de 100m lângă SV aproximativ 15 min, ținea conversații cu oamenii.

SV 12/3 Criuleni, Criuleni. După ce reprezentantul unui concurent a plecat cu urna mobilă împreună cu alți membri din cadrul BESV. În locul său a venit o altă persoană care candidează la funcția de consilier din partea partidului. Acesta s-a aflat în incinta SV aproximativ 30 min și își făcea notițe urmărind alegătorii care veneau la SV. Ulterior a intervenit președintele BESV și a anunțat domnul că nu are acreditare și nu se poate afla în incinta SV.

SV 01/127, Chișinău, Centru. Una din reprezentantele unui partid politic înregistrat în cursa electorală, a intrat în discuție cu o alegătoare după ce aceasta a votat. Discuția a durat aproximativ 5 minute, timp în care în SV erau prezenți și observatori internaționali. Reprezentanta partidului a fost

atenționată de către președinta BESV să înceteze discuțiile și a rugat-o pe prietena/vecina acesteia să părăsească SV.

SV 01/59, Chișinău, Botanica. În incinta SV s-a apropiat un alegător de la o altă SV. Fără a-și argumenta cumva prezența, acesta a început a filma secția de votare și ce se afla în interior. Pentru a soluționa și clarifica cazul, a fost chemată poliția.

SV 15/3, Dubăsari, Corjova. Pe parcursul zilei, periodic, lângă SV a observată prezența unui candidat desemnat de un partid la funcția de consilier local. Acesta discuta cu alegătorii care intrau și ieșeau din SV. Durata discuțiilor era până la 10 min.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului (prezentarea buletinului cu votul exprimat etc.) – 43 cazuri.

SV 1/201 Rîșcani, Chișinău. La insistența unor membri BESV și a unui reprezentat al unui concurent electoral către reprezentanți și observatori de a ajuta la gestionarea fluxului de alegători, unii reprezentanți ai concurenților electorali au început să ajute alegătorii să plieze buletinele de vot, astfel fiind vizibilă opțiunea de vot a acestora.

SV 1/82 Buiucani, Chișinău. Un alegător a pozat buletinul de vot după care a plecat, membrii BESV nu au observat incidentul.

SV 1/83 Buiucani, Chișinău. Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Membrii BESV au atenționat asupra interdicției.

SV 1/202 Rîșcani, Chișinău. Un alegător a fotografiat buletinul de vot. La momentul în care s-a desfășurat acest incident președintele BESV nu era prezent în SV și alte persoane autorizate nu au observat această încălcare.

SV 8/5 Cantemir, Baimaclia. Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Președintele BEVS a observat aceasta, ia cerut alegătorului să șteargă pozele. Acesta s-a conformat cerinței și a șters pozele.

SV 1/249 Chișinău, Codru. La orele 11:50 o alegătoare s-a fotografiat în cabina de vot cu buletinul de vot. A intervenit un membru BESV și alegătoarea a fost rugată să șteargă pozele.

SV 1/254 Chișinău, Durlești. Un reprezentant a partidului politic făcea notițe referitor la unii alegători care veneau să voteze în SV.

SV 1/305 Chișinău, Trușeni. Doi reprezentanți a unui partid politic își făceau notițe referitor la anumiți alegători care veneau să voteze la SV.

SV 18/53, Florești, Putinești. Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Totuși, la intervenția și insistența membrilor BESV, poza a fost ștearsă din telefon.

SV 22/9, Leova, Iargara. Un alegător a fotografiat buletinul de vot.

SV 26/23, Rezina, Mateuți Doi alegători au fotografiat buletinele de vot. Președintele BESV a observat și intervenit doar într-un caz.

SV 01/57, Chișinău, Botanica. Trei persoane, aflându-se în cabine de vot alăturate, se sfătuiau ce candidat la funcția de primar să voteze. Din partea membrilor BESV nu a fost nici o reacție.

SV 1/25, Chișinău, Botanica. Un tânăr a fotografiat buletinul de vot, aflându-se în cabina de vot. Președinta BESV a insistat să șteargă fotografia. Alegătorul s-a conformat.

SV 01/53, Chișinău, Botanica. Un alegător a fotografiat buletinul de vot. A fost atenționat de către membrul BESV că

este interzis, dar acesta a luat în derâdere apelul membrului BESV.

SV 01/9, Chişinău, Botanica. Trei alegători au fotografiat buletinele de vot. La insistenţa membrilor BESV, aceştia au şters pozele.

SV 2/17 Bălţi. La ora 13:15 un alegător a încercat să facă poză la buletinul lui de vot, însă a fost văzut de către membrii BESV, preşedintele i-a luat buletinele de vot şi le-a predat poliţistului, cu care au ieşit în coridor. Fără a fi clar care au fost acţiunile întreprinse de poliţist, alegătorul s-a întors în secţia de vot unde i s-a permis să pună buletinele în urna de vot. Poliţistul a părăsit SV fără explicaţii.

SV 2/47 Bălţi. La ora 11.38 un alegător a făcut poza buletinului de vot. După ce a intervenit preşedintele BESV, alegătorul s-a conformat şi a şters poza.

SV 2/45 Bălţi. La ora 11.34, au fost fotografiate buletinele de vot de către un bărbat, după ce a pus ştampila votat. Preşedintele BESV nu a observat incidentul.

SV 2/17 Bălţi. La ora 10.48 un alegător a fotografiat buletinul de vot, dar a fost văzută de către membrii BESV şi a fost rugat să şteargă poza. Alegătorul a reacţionat agresiv, iar Preşedintele BESV a chemat poliţistul să verifice conţinutul telefonului şi pentru a lua măsurile necesare. Alegătorul s-a conformat indicaţiilor poliţistului.

SV 1/188 Chişinău, Ciocana. La ora 10.43 în incinta secţiei de votare un alegător era foarte gălăgios în privinţa alegerii sale, afişând-o. Preşedinta BESV i-a făcut numeroase observaţii şi bărbatul oferindu-şi votul a plecat.

SV 1/158 Chişinău, Ciocana. La ora 11.58 doi alegători discutau pe cine să aleagă. Secretara BESV le-a făcut observaţie cu privire la aceasta, iar persoanele s-au

conformat observațiilor.

SV 1/163 Chișinău, Ciocana. La ora 11.17 a fost observat faptul că reprezentata un partid trimitea mesaje cu privire la alegători, ducând o evidență a alegătorilor sub formă de liste.

SV 1/266 Chișinău, Vadul lui Vodă. La ora 11:31 în incinta SV a fost observat un alegător cum își fotografia buletinul de vot. Au intervenit președintele și un membru BESV. Alegătorul a anunțat că a șters pozele.

SV 33/5 Taraclia. Până la ora 14.10 au fost sesizate câteva tentative de fotografiere buletinului de vot, însă de fiecare dată președintele BESV a intervenit și a curmat tentativele respective.

SV 36/6 UTAG, Comrat. La ora 16.00 un alegător în etate după ce a votat, a intrat în aplicația WhatsApp și în cadrul unei conversații era expediată fotografia unui buletin de completat.

SV 2/49 Bălți. La ora 11.30 doi alegători la un interval de aproximativ 30 min au încercat să-și fotografieze buletinele de vot fiind însă opriți de observatorii din sală. Alegătorii, au pretins că o făceau doar pentru amintiri.

SV 2/17 Bălți. La orele 16:14 încă un alegător a încercat să-și fotografieze buletinul de vot, însă președintele BESV l-a observat, a luat alegătorul și l-a condus la polițist pentru a documenta și lua măsurile necesare. La ora 16.41 alegătorul a revenit în secție, iar Președintele BESV i-a dat aceleași buletine de vot și alegătorul le-a introdus în urna de vot.

SV 2/53 Bălți. La ora 16:07 un alegător a încercat să fotografieze buletinul de vot, acest fapt a fost observat la timp, președinta BESV a intervenit și alegătorul nu a reușit să facă pozele.

SV 2/32 Bălți. La ora 16.01 un alegător aflându-se în cabina de vot a fotografiat buletinele. La cererea președintelui BESV alegătorul a șters fotografiile.

SV 2/3 Bălți. La ora 16.00 un alegător a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV a chemat poliția, alegătorul a șters pozele, polițistul a verificat telefonul în acest sens.

SV 2/45 Bălți. La ora 15.44 au fost fotografiate buletinele de vot de către un alegător după ce a aplicat ștampilele de vot pe buletin. Nimeni din membrii BESV nu au observat incidentul.

SV 2/59 Bălți. La ora 15.00 un alegător a fotografiat buletinele de vot. Președintele BESV i-a făcut observație, la care domnul a reacționat brutal și a ieșit imediat din secția de votare, înainte ca să fie posibil de intervenit.

SV 2/24 Bălți. La ora 15.26, un alegător a făcut poza cu buletinul în cabina de vot. A fost atenționat de către președintele BESV și poza a fost ștearsă.

SV 2/57 Bălți. O alegătoare a avut ca tentativă să facă poze la buletinul de vot, dar a fost avertizată imediat de membrul BESV.

SV 1/89 Buiucani, Chișinău. Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Membrii BESV nu au observat incidentul.

SV 01/117, Chișinău, Centru. Un membru BESV s-a apropiat de alegător în cabina de vot pentru a-i restitui buletinul de identitate, uitat de acesta pe masa membrului. Prin urmare, a intervenit în momentul în care alegătorul aplica ștampila "votat" în buletinele de vot, fiindu-i vizibilă opțiunea acestuia.

SV 01/25, Chișinău, Botanica. Un alegător, aflându-se în cabina de vot, a fotografiat buletinul de vot. A fost anunțată Președinta BESV, care i-a comunicat că este interzisă fotografierea buletinelor. Până la urmă, persoana a șters

fotografiile.

SV 01/7, Chişinău, Botanica. Un alegător în etate, în vârstă de 92 ani, care afirma că nu vede și nu știe pe cine să voteze, a fost asistată să voteze de 3 persoane, dintre care 2 membri BESV și un reprezentat al PR.

SV 01/41, Chişinău, Botanica. O alegătoare, după ce a votat, și-a fotografiat buletinul de vot. A fost totul rapid și președinta BESV nu a observat.

SV 01/31, Chişinău, Botanica. În pofida atenționărilor membrilor BESV privind ilegalitatea acțiunii, un alegător a insistat și a fotografiat buletinul de vot.

SV 01/39, Chişinău, Botanica. Un alegător a fotografiat buletinul de vot când se afla în cabina de vot. La insistența președintelui BESV și la intervenția poliției, acesta a șters poza din telefon.

SV 19/25, Glodeni, Fundurii Vechi. Un alegător a fotografiat buletinele de vot cu ștampila votat. A fost anunțat președintele BESV. În rezultat, cele 3 buletine au fost anulate, poza a fost ștearsă din telefon, iar alegătorului i-au fost oferite alte 3 buletine pentru o nouă votare.

SV 19/16, Glodeni, Cobani. Au fost observate două persoane care au fotografiat buletinul de vot, sub pretextul ca doresc sa aibă amintire. Pe acest caz a fost sesizată poliția și s-a efectuat proces verbal, au audierea martorilor

Votarea nejustificată în grup (doi sau mai mulți alegători) – 47 cazuri.

SV 1/72 Buiucani, Chişinău În aceeași cabină de vot au votat 2 alegători. Membrii BESV nu au reacționat nici într-un mod și nu le-a făcut observație persoanelor în cauză.

SV 1/77 Buiucani, Chişinău. În aceeași cabină au votat 2 alegători. Președinta BESV a atenționat alegătorii.

SV 1/99 Buiucani, Chișinău. Doi alegători au votat în aceeași cabină de vot. A fost observat faptul ca un alegător a aplicat ștampila pe buletinele de vot al celuilalt alegător. Membrii BESV au făcut observații.

SV 1/225 Rîșcani, Chișinău. Doi alegători au votat concomitent în aceeași cabină de vot.

SV 1/228 Rîșcani, Chișinău. Doi alegători au votat în aceeași cabină de vot, membrii BESV nu au reacționat la incident.

SV 1/202 Rîșcani, Chișinău. Doi alegători au votat în aceeași cabină de vot. A fost observat faptul ca un alegător a aplicat ștampila pe buletinele de vot al celuilalt alegător. Membrii BESV au făcut observații.

SV 1/219 Rîșcani, Chișinău. Doi alegători au votat în aceeași cabină de vot. A fost observat faptul ca un alegător a indicat ce concurent electoral să voteze celălalt alegător.

SV 18/58, Florești, Sănătăuca. În aceeași cabină de vot, concomitent, au votat 3 alegători. La sesizarea membrilor BESV alegătorii nu au reacționat, argumentând că fac parte din aceeași familie.

SV 18/58, Florești, Sănătăuca. Trei alegători au votat în grup în aceeași cabină de vot. Membrii BESV nu au venit cu nici o reacție.

SV 18/58, Florești, Sănătăuca. Două persoane au votat în aceeași cabină de vot. La implicarea membrilor BESV, acestea s-au separat.

SV 20/14, Hîncești, Buțeni. Două persoane au intrat concomitent în cabina de vot, motivându-se că una dintre acestea era cu dizabilități, necesitând asistență. Persoana însoțitoare s-a dovedit a fi candidatul unui partid la funcția de primar. Membrii BESV au reacționat imediat cu avertizare, însă au fost ignorați.

SV 22/26, Leova, Filipeni. În aceeași cabină de vot, concomitent, au votat 2 alegători. La sesizarea membrilor BESV, alegătorii nu au reacționat.

SV 22/26, Leova, Filipeni. Două persoane au intrat în aceeași cabină de vot. La implicarea membrilor BESV, acestea s-au separat.

SV 22/26, Leova, Filipeni. Două persoane au intrat în aceeași cabină de vot. La implicarea membrilor BESV, acestea s-au separat.

SV 22/26, Leova, Filipeni. Mai multe persoane au intrat concomitent în aceeași cabină de vot, votând nejustificat în grup.

SV 22/26, Leova, Filipeni. A fost observată prezența în cabina de vot a două persoane. Acestea au fost atenționate de membrii BESV, însă fără careva schimbări, persoanele au votat împreună.

SV 22/26, Leova, Filipeni. Două persoane în aceeași cabină și-au exercitat dreptul de vot. La atenționarea membrilor BESV, alegătorii au argumentat că era nevoie de ajutor.

SV 22/26, Leova, Filipeni. Două persoane au intrat în aceeași cabină de vot. La implicarea membrilor BESV, acestea s-au separat.

SV 28/54, Sîngerei, Prepeleța. În cabina de vot au intrat concomitent două persoane, care se consultau despre opțiunile de vot. Membrii BESV nu a avut nici o reacție.

SV 18/33, Florești, Gura Camencii. Soția s-a apropiat de soț în cabina de vot, spunându-i și arătându-i unde să pună ștampila. Președintele BESV le-a făcut observație, dar doamna nu a avut nici o reacție, menționând că e soțul ei și are voie.

SV 01/15, Chișinău, Botanica. În aceeași cabină de vot,

concomitent, s-au aflat 2 alegători. La observația membrului BESV că este interzis acest lucru, alegătorul a menționat că îi este indiferent că este fotografiat.

SV 01/5, Chișinău, Botanica. Doi tineri alegători au votat ambii în aceeași cabină de vot. Membrii BESV nu au avut nici o reacție.

SV 01/56, Chișinău, Botanica. Doi tineri alegători, însoțiți de doi copii mici, au votat în aceeași cabină de vot. Membrii BESV nu au avut nici o reacție.

SV 01/8, Chișinău, Botanica. Fiica și mama au intrat aproape concomitent în cabina de vot. Fiica a votat, apoi a arătat mamei unde să voteze și a părăsit cabina de vot. Membrii BESV nu au observat cazul

SV 01/57, Chișinău, Botanica. În cabina de vot, un bărbat îndruma o doamnă în alegerea candidatului PSRM și la aplicarea ștampilei.

SV 01/133, Chișinău, Centru. Două persoane au votat în aceeași cabină de vot. Membrii BESV le-au făcut observație.

SV 2/47 Bălți. La ora 13.42 doi alegători se aflau concomitent în aceeași cabină de vot, și votând unul după altul. Nimeni nu a intervenit, președintele BESV la acel moment nu se afla pe loc, iar membrii BESV nu au reacționat în nici un mod.

SV 2/30 Bălți. La ora 11.25 două persoane au intrat în cabina de vot împreună, fără motive de dizabilitate, sau alte deficiențe. Președintele BESV s-a sesizat și ei s-au conformat, votând separat.

SV 1/151 Chișinău, Ciocana. La ora 13.05 la o cabină de vot discutau două alegătoare despre opțiunile de vot a fiecărei. Președinta BESV a lăsat măsuri, zicându-le lor și la restul alegătorilor că fiecare trebuie să votează individual, că astfel de discuții sunt interzise.

SV 1/152 Chişinău, Ciocana. O alegătoare a intrat în cabina de vot sa voteze, după care s-a apropiat alte două alegătoare, nefiind cunoscut motivul pentru care s-au apropiat. Membrii BESV au observat acest lucru și persoanele au fost atenționate despre discuțiile în grup.

SV 1/180 Chişinău, Ciocana. În intervalul 11.10-11.14 au fost observați 2 alegători pe parcursul a câtorva minute în aceeași cabină de votare. Din cele observate, părea că doar domnul pune ștampila pe buletine și doamna doar îl însoțea. În același mod, domnul a luat și a introdus de sine stătător buletinele de vot pentru ambii în urna de vot. La observarea făcută de alți observatori către cele două persoane, domnul a reacționat agresiv, făcând un gest cu pumnul spre observatori. Se presupune că doamna care îl însoțea avea necesități speciale. BESV nu a observat sau reacționat la incident.

SV 1/159 Chişinău, Ciocana. La ora 11.03 o alegătoare a intrat în cabina de vot, apoi a ieșit afara și s-a consultat cu fiica ei, iar în urma observațiilor făcute de către președintele BESV, persoana s-a reîntors în cabina de vot și și-a exercitat votul.

SV 27/30 Rîșcani, Mihăileni. La ora 12.56 în incinta secției de votare au intrat două persoane la o cabină de vot. Membrii BESV au atenționat despre ilegalitate și alegătorii s-au separat.

SV 2/26 Bălți. La ora 16.10 doi alegători (fiul matur cu tatăl său) au votat în aceeași cabină de vot. La observația Președintelui BESV fiul a afirmat că tatăl acestuia nu vede. Vizual, tatăl nu prezenta probleme de vedere. La fel, nu s-a utilizat lupa.

SV 2/7 Bălți. La ora 15.50 doi alegători se consultau în privința alegerii candidaților. La obiecțiile membrilor BESV au declarat pe ton ridicat că sunt o familie (mamă și fiică) și consideră acțiunile sale firești. După trei observații, au

încetat să se consulte și au votat separat.

SV 2/9 Bălți. La ora 12.45 două alegătoare în vârstă (una intra, iar alta ieșea din cabina de vot) se consultau privind opțiunile de vot. Când li s-a făcut observație de către Președintele BESV, una dintre ele a spus că asta e vecina ei și ea are probleme de vedere. Președintele BESV le-a rugat să înceteze aceste acțiuni.

SV 2/11 Bălți. Doi alegători (soț și soție) au votat în aceeași cabină de vot. Nimeni din membrii BESV nu au observat acest lucru.

SV 2/24 Bălți. La ora 14.34 o alegătoare a ajutat a altă alegătoare să aplice ștampila „Votat” pe buletinele de vot, explicând ca mama ei este bolnavă, deși vizual persoana ajutată, nu părea să aibă nevoie de asistență. Persoanelor li s-a făcut observație de către președintele BESV, precum și de către alți membri, dar persoanele nu au reacționat.

SV 2/35, Bălți La ora 14.30 în cabina de vot au intrat 2 persoane (una din care deja votase). Doamnei care votase anterior i s-a făcut observație în vederea neadmiterii dublării votului. Nici unu dintre alegători nu au prezentat semne de necesitate a asistenței. După avertizarea adresată alegătoarei, alte măsuri nu au fost întreprinse de către membrii BESV.

SV 11/1 Cimișlia, Cimișlia. Două persoane au votat în aceeași cabină de vot. Președintele BESV nu a observat această încălcare respectiv nu a intervenit.

SV 9/30 Pitușca, Călărași. În aceeași cabină de vot au votat concomitent două persoane.

SV 01/119, Chișinău, Centru. În procesul de votare, lângă cabinele de vot se aflau doi alegători care discutau. Un membru BESV le-a făcut observație. În rezultat, un alegător s-a îndepărtat și a așteptat până a ieșit cealaltă persoană.

SV 01/46, Chișinău, Botanica. Doi alegători – vecini – au votat în aceeași cabină de vot, consultându-se reciproc unde se află un anumit candidat și pe cine trebuie să voteze. Motivând că unul din alegători nu vede bine și are nevoie de ajutor, au votat ambii în aceeași cabină de vot. Președintele BESV nu a considerat drept incident.

SV 01/26, Chișinău, Botanica. Două persoane de vârstă medie au votat concomitent în aceeași cabină de vot, argumentând că nu cunosc bine procedura cum să voteze. După observația făcută de Președinta SV, aceștia s-au separat în cabine diferite.

SV 01/57, Chișinău, Botanica. Doi alegători – mama și fiica – au intrat împreună în cabina de vot, unde mama îi arăta fiicei unde să voteze.

SV 19/25, Glodeni, Fundurii Vechi. Doi alegători au votat concomitent în aceeași cabină de vot, motivând că sunt surori și una nu vede prea bine. Totuși, careva indicii că persoana este slab văzătoare nu s-au observat.

SV 01/132, Chișinău, Centru. La SV s-a apropiat un alegător pentru a-și exercita dreptul la vot. Din motive de vârstă și sănătate, acesta a solicitat să fie ajutat. În rezultat, acesta a fost asistat în cabina de vot la aplicarea ștampilei "votat" de reprezentantul unui partid politic.

Situații problematice privind utilizarea buletinelor de vot contrar procedurilor de vot – 10 cazuri

SV 1/84 Buiucani, Chișinău. Un alegător după ieșirea din cabina de vot, a refuzat să predea buletinele de vot, argumentând că nu are încredere. A fost sesizată Poliția de sector Buiucani.

SV 1/199 Rîșcani, Chișinău. Un alegător a încercat să părăsească SV cu un buletin de vot neutilizat. Președinta BESV a observat tentativa și a soluționat.

SV 01/119, Chişinău, Centru. Un membru BESV a identificat în cabina de vot un buletin de vot pentru consilieri cu ştampila votat aplicată. Buletinul a fost introdus în urna de vot.

SV 1/186 Chişinău, Ciocana. La ora 13.29 a fost constatat faptul că unui alegător i s-au oferit dublu buletine de vot. Alegătorul a mers, a votat şi când pune buletinele în urnă, un reprezentant al BESV, care monitoriza, l-a oprit când a văzut că arunca câte 2 buletine de vot. Ca rezultat un buletin de vot pentru primar (care nu a reuşit să-l introducă în urnă) a fost anulat. Potrivit membrilor BESV, în privinţa buletinului pentru consilieri, membrii BESV au vorbit cu alegătorul întrebând pentru cine a votat şi au notat, ca spre final să-l anuleze.

SV 7/55 Cahul, Slobozia Mare. La ora 12.08 un alegător a rupt buletinele de vot, acestea fiind aruncate în urna de vot de către alt alegător. Preşedintele BESV a declarat că la desigilarea urnelor de vot, acest fapt va fi documentat corespunzător.

SV 2/31 Bălţi. La ora 16.30 un alegător a fost înregistrat în SIAS Alegeri, dar nu a votat, a semnat în listă însă buletinele de vot nu le-a luat, s-a întors şi a părăsit secţia de votare. Membrii BESV au încercat să-l convingă să se întoarcă, însă acesta a ignorat solicitările.

SV 2/24 Bălţi. La ora 17:11, un alegător, în urma exercitării votului, a pus un buletin de vot pe care nu a fost aplicat nici o ştampilă, pe masa membrilor BESV. Alegătorul a explicat că nu consideră necesar de a arunca buletinul de vot în urna, din motiv că nu a aplicat ştampila votat. Ulterior, alt alegător a aruncat buletinul dat de vot în urna, cu permisiunea Preşedintelui BESV.

SV 1/106 Buiucani, Chişinău. După primirea buletinului de vot alegătorul a refuzat să voteze şi cerut anularea acestuia prin proces-verbal. Iniţial preşedintele BESV a refuzat acest

lucru. Alegătorul s-a revoltat de răspunsul președintelui BESV și în continuarea nu doresc să părăsească secția de votare. A fost anunțată poliția, iar aceasta a îndepărtat persoana neautorizată din secția de votare. Într-un final, alegătorului i-a fost anulat buletinul de vot și introdus în urna de vot.

SV 1/92 Buiucani, Chișinău. Un alegător a aplicat ștampila "Votat" pe ambele buletine de vot și buletinul de vot ce vizează primarul l-a rupt crezând că în urnă de vot trebuie să pună doar acea bucată a buletinului de vot cu partidul ales. Președinta BESV a observat acest fapt și a anulat buletinul de vot oferindu-i persoanei date un alt buletin de vot.

SV 01/133, Chișinău, Centru. În cabina de vot a fost depistat un buletin de vot cu ștampila "votat" aplicată. Buletinul a fost introdus în urna de vot de membrii BESV.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 1 caz.

SV 15/3, Dubăsari, Corjova. La ora 14:15, a fost observată o mașină maro, model Lada, care transporta a doua oară persoane la SV. Șoferul mijlocului de transport aștepta până acestea votează și ulterior pleca cu ele. Prima dată mașina a fost observată în jurul orei 10 dimineața, când parcase în fața SV, iar a doua oară aceasta a fost parcată mai departe de secție. Șoferul a fost recunoscut ca fiind o persoană din Corjova.

Altele – 6 cazuri.

SV 2/32 Bălți. La ora 16.50 la necesitatea de a distribui buletine de vot operatorilor, Președintele BESV împreună cu observatorii au plecat să deschidă safeul. Din cauza unei deficiențe, cheia s-a blocat în lăcată. În consecință, Președintele BESV a apelat 112. Echipa de salvatori au venit însoțiți de un polițist. Lăcata a fost scoasă, iar safeul cu buletinele de vot a fost sigilat cu două sigilii.

SV 35/31 Ungheni, Condrătești. Timp de 30 de min. (prezența EM în SV) în SV era un singur operator SIAS Alegeri, al doilea lipsea. Rânduri nu au fost formate.

SV 1/108 Buiucani, Chișinău. În jur de ora 10:30, unul din observatori a sesizat că buletinele de vot în limba rusă pentru funcția primar, au fost încurcate cu buletinele de vot de la o alta secție, (secția 110) La intervenția președintei BESV buletinele au fost retrase și perforate. Până la momentul depistării acestei situații, au fost utilizate de către alegători în procesul de votare 13 buletine în limba rusă, dintre cele care aparțin altei secții de votare (110).

SV 36/45 UTAG, Cioc-Maidan. La ora 13.40 a fost constatată lipsa unei ștampile cu inscripția Votat. Până la ora 17.00 aceasta nu a fost găsită.

SV 01/127, Chișinău, Centru. Un reprezentant al unui concurent electoral (nu a fost identificat care anume) distrage atenția membrilor BESV și se implica cu aceștia în discuții, polemici, precum și se implică în procesele electorale. Orice atenționare din partea secretarului BESV sau a președintei sunt ignorate continuu de aceasta.

SV 15/6, Dubăsari, Coșnița, Pohrebea. Un alegător s-a prezentat la SV cu buletinul expirat. Președintele BESV l-a informat că urmează să prezinte un buletin valabil sau un buletin provizoriu. Într-un final, alegătorul a fost admis să voteze, fiind inclus în lista suplimentară.

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate” și al Uniunii Europene prin Proiectul „Consolidarea cadrului legislativ electoral și evaluarea implementării acestuia în timpul alegerilor locale generale din 2023”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.